

Miljöavdelningen, Koncernkontoret

Västra Götalandsregionen

2019-04-08

Uppföljning målområde medicinska gaser 2018

Mål i miljöplan 2017-2020	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Trend
Vårdens utsläpp av lustgas ska minska med 75 procent jämfört med 2009	- 51%	- 65%	- 67%	●

Sammanfattning

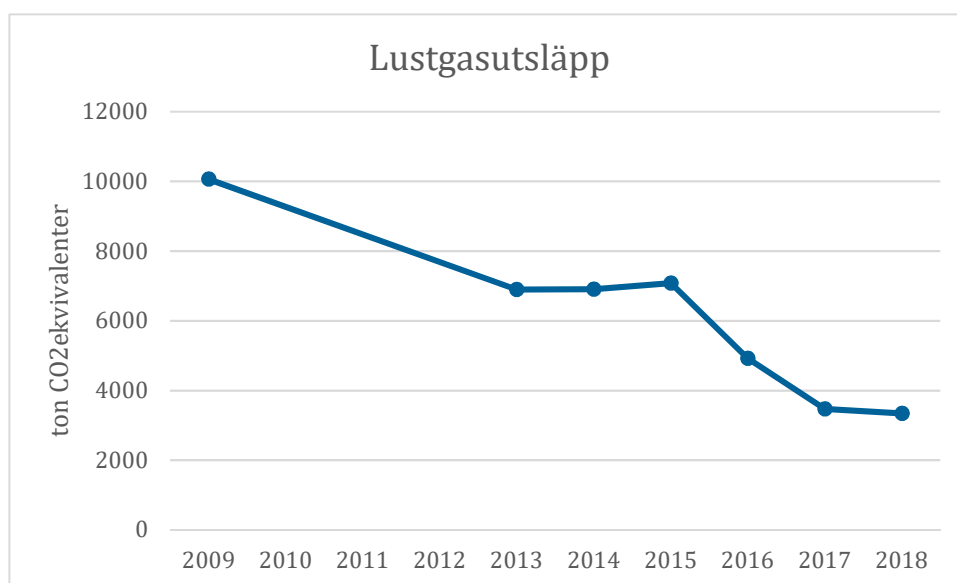
Lustgas är en stark växthusgas och bidrar till Västra Götalandsregionens klimatpåverkande utsläpp. Den bidrar även till nedbrytning av ozonskiktet. Lustgas används i huvudsak vid förlossning, men den används också inom anestesi/operation, som smärtlindring för barn, inom röntgen och tandvården. Vårdens utsläpp av lustgas har minskat med totalt 67 procent jämfört med basåret 2009, det är ungefär samma nivå som för 2017.

De övriga medicinska gaserna sevofluran, isofluran och desfluran är även de starka växthusgaser. Dessa gaser används främst inom anestesi och operation.

Lustgas

Destruktionsanläggningar för lustgasutsläpp finns installerade vid alla förlossningsavdelningar i regionen sedan 2016. År 2017 är det första året där alla destruktionsanläggningarna varit i drift ett helt år. År 2018 har utsläppen minskat med 67 procent jämfört med 2009, vilket är ungefär på samma nivå som för 2017. Alla destruktionsanläggningar är i full drift och fungerar som de ska.

Åtgärder som gjorts under 2018 på sjukhusen är utbildning av personal kring handhavande av dubbelmasken som är kopplad till en destruktör vid förlossningsavdelningarna.

Diagram 1. Klimatpåverkan från lustgasutsläpp för alla förvaltningar och bolag per helår sedan 2009 uttryckt i ton koldioxidekvivalenter¹.

Vidare bedriver Västfastigheter läcksökning vid alla anläggningar för att kontrollera att lustgas inte läcker ut från rörsystemen, samt fortsätter med arbetet kring att stänga av distributionen av lustgas till verksamheter som sällan eller aldrig använder lustgas. Vid Alingsås sjukhus har de gamla rören bytts ut i samband med ombyggnation.

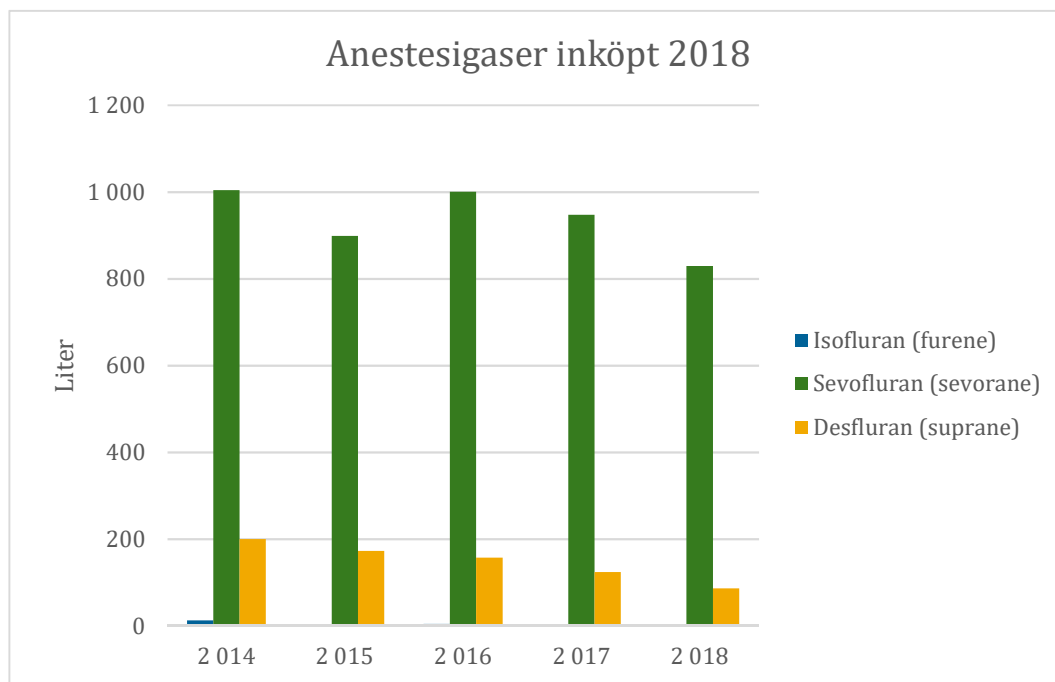
Inom folktandvården har användningen av lustgas ökat med uppskattningsvis 5 procent jämfört med 2016 och därmed också utsläppen. Möjligheten att införa destruktionsanläggningar har diskuterats i olika ledningsgrupper. Det finns även några mobila destruktionsapparater på sjukhusen, bland annat på Drottning Silvias Barn- och Ungdomssjukhus. Dessa enheter använder lustgas

¹ Klimatpåverkan för medicinska gaser: IPCC, Fifth Assessment Report AR5 (2014)

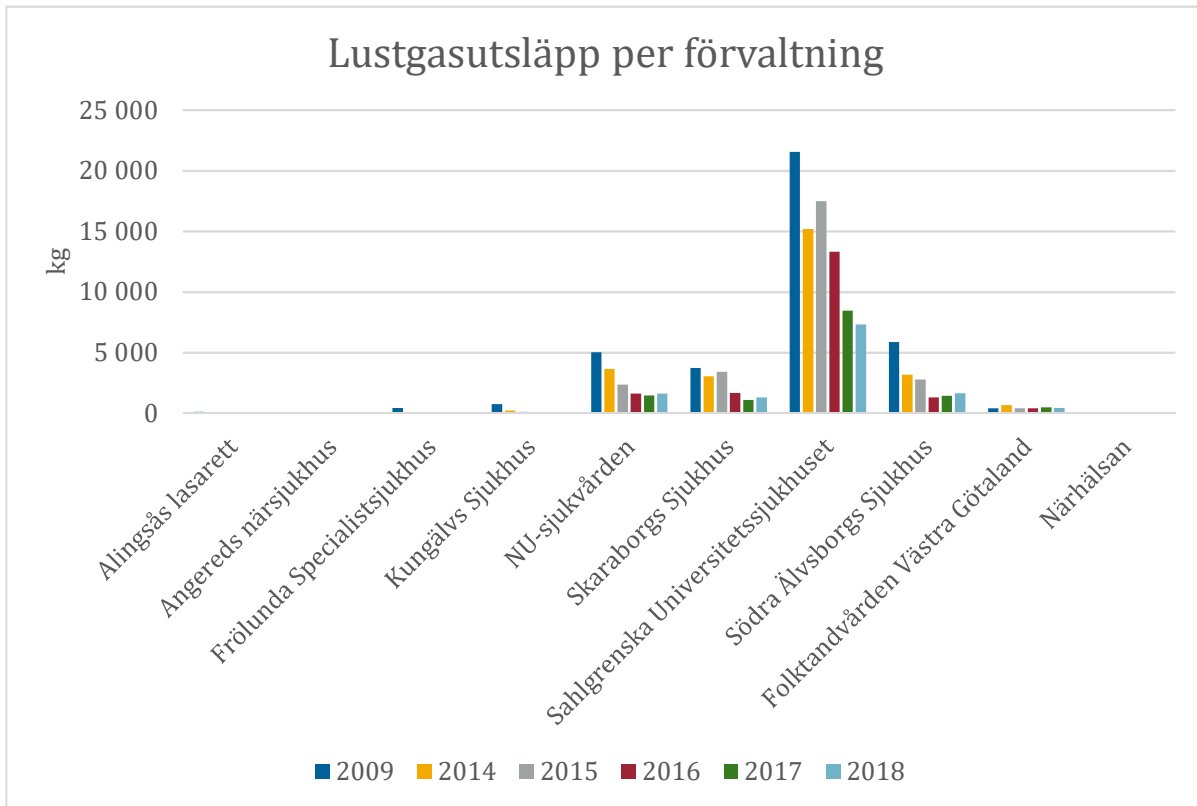
Övriga medicinska gaser

De medicinska gaserna sevofluran, isofluran och desfluran används i mindre mängd än lustgas och hanteras främst i form av mindre tuber inköpta av avdelningarna. Dialoger och kartläggning pågår i syfte att identifiera åtgärder för att minska utsläppen av dessa. Ett flertal av de operationsavdelningar som använder sig av anestesigaser använder så kallad lågflödesanestesi, vilket innebär ett lägre färskgasflöde av respektive anestesigas. Detta arbetssätt har använts i flera år på Sahlgrenska Universitetssjukhuset och minskar både användning och utsläpp av dessa gaser utan att påverka patientsäkerheten.

Sedan 2014 har mängden Isofluran som används varit mycket låg. Desfluran som är den mest potenta gasen av de tre har en nedåtgående trend de senaste åren uttryckt i mängden inköpt liter. Sevofluran som är den mest använda gasen har pendlat i inköpta mängder de senaste åren vilket gör det svårt att identifiera en trend.

Diagram 2. Inköpta mängder anestesigaser uttryckt i liter inköpt gas för hela Västra Götalandsregionen.

Diagram 3. Lustgasutsläpp 2009-2019 från respektive sjuk- och hälsovårdsförvaltning uttryckt i kg utsläppt gas.

Mer information

- Hittar du på intra.vgregion.se/uppfoljningmiljo eller www.vgregion.se/uppfoljningmiljo
- Har du frågor kring resultatet? Kontakta miljöstrateg Anna Teghammar, anna.teghammar@vgregion.se